

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSAG.

Megjelen minden vasárnap.

Jelige: •Küzdelem az igazságért!

Előfizetési ár:
Egy évre 8 kor. | Negyedévre . . . 2 kor. — fil.
Fél évre 4 " | Egyes szám ára — " 20 "

Felolós szerkesztő:
HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

A kereskedelem magyarosítása.

Ha a hazai kereskedelem ügyéről szólnunk, akkor minden esetben a magyar nemzet egyik legfontosabb kiegészítő részéről van szó, mely századok, sőt egy évezred óta, a magyar nemzettel e hazában él enélkül, hogy a nemzetel sorsát azonosítani tudta, hogy nyelvét elsajátítani képes lett volna.

Ha a kereskedelmet csak úgy akarjuk megítélni, mint adó- és vevő, vagy közvetítő elemet, akkor igen csekély értéket tulajdonítunk a kereskedelemnek. A kereskedelem értéke a maga valóságában csak ott ismerhető fel, a hol mint nemzeti tényező mutatkozik, például Angol- és Franciaországban, a hol a kereskedelem mint hatalom, a nemzeti érdekek támasza, elősegítője szerepel. Mert ha a kereskedelem tömörítetik, nemcsak egyszerű közvetítő elem, hanem végrehajtó és legfőbb nemzetgazdasági tényezővé válhatik. Ha a nemzeti érdekek kívánják, önmegtagadónak kell lennie, vagyis bizonyos alkalmakkor az ellentől sem venni, sem annak eladnia nem szabad és nem közvetíteni, csak azért, hogy a nemzeti érdekeknek megfeleljen.

Ez oldalról ami nemzetgazdáink, kevés

figyelemre méltatták a kereskedelmet; vannak egyesek, kik csak úgy érintve, elismerik a kereskedelem ez irányban való értékét, például mondják azt, hogyha valamely állam egy másikkal ellenséges lábon áll, nem helyes és nem hazafias tettet követ el, a kereskedelmi osztály, ha az ellenségnek árut közvetít, hogy így ez által annak erejét emelje. Több figyelemre azonban nem méltatják. Oly magas fokra kell emelni nálunk a kereskedelmet, annak nemzeti irányát, a mint az Angol- és Franciaországban és ha oda fejlődhetnék kereskedelmünk, a hol az ezen országokban áll, rendkívül szolgálókat tehetne a magyar kereskedelem a magyar nemzetnek, az államoknak egymásközi kereskedelmében.

Tudjuk mi azt, hogy az elmélet emberei azon hitben élnek, hogy a magyarosítás az iskolák által elérhető, feledik azonban, hogy a magyar kereskedelem mennyire át van hatva a német szellemről.

Hogy tehát kereskedelmünk nemzetivé lehessen s a nemzet életével összeforrasson, a magyar nyelv elsajátítása a legfőbb szükség, mert ez leendő kulcsa az igazi hazafias érzelem kifejlésének s csak akkor lesz képes a kereskedelem nemzeti irányban működni, ha annak minden tényezője

át lesz hatva az egyedül üdvös magyar nemzeti szellemről.

Tagadhatatlanul sok hasznát látjuk ami kereskedelmünk magyarosításának a kereskedelmi iskolának, a melyek ifjainkat magyar nemzeti szellemben nevelik s készítik elő pályájukra, de mert ezt az ifjakat — kevés kivétellel — a gyakorlat mihamarab elnémetesíti, a kereskedelem magyarosítására nemcsak társadalmi, hanem törvényhozási uton is kellene intézkedni s első sorban törvényhozásilag intézkedni, hogy a Magyar Hazában csak magyar nyelvű könyvek legyenek vezethetők, törvény előtt csak magyar nyelvű könyvkiadvatoknak adassék meg a jogvédelem stb. stb.

Mert bár az ifjúságnál — nemzetiségkülönbség nélkül, — dicséretre méltó magyar szellem nyilvánul meg, de fájdalommal kell beismerni, hogy ennek az életben vajmi kevés eredménye van, mert éveken keresztül alig pár sort ír magyarul az irodában, vagy az üzletben, — hiányozván a fejlett, erős magyar ipar, külföldi — nagyobbára osztrák gyárakkal és kereskedőkkel áll összeköttetésben, a német gyáros nem tartja érdemesnek, hogy a Rebellenhund, Magyar kereskedő kedvéért, aki éven át milliókkal gazdagítja, magyar levelezőt tartson. (De román, szerb, stb. vevője

TÁRCZA.

Álmaimban . . .

Álmaimban egykor, régen
Láttam egy lányt álomképpen.
Hivogatott,
Csalogatott,
S kacagta, hogy rabja vagyok.

Mi szép volt ő, mi bájos!
Két szép szeme mily mosolygó!
Belenéztem
Nagy merészen,
S szívem övé lett egészen.

Térdre hulltam, őt úgy kértem,
Hogy adja a szívét nekem . . .
És kacagva
Rózsás ajka
Kérésem szó nélkül hagyta.

És hogy aztán évek múltán
Megláttam őt másnak karján:
Már nem bánom,
Hajnalálom
Ha lesz is az én halálom.

Belvárdi Bévárdy Gyula.

Lóri mama.

Meghalt az anya. Meghalt a legszebb és a legjobb feleség és anya; őt gyermek siratta a gyászba borult férj mellett a drága elköltözöttet.

Ez után az öt gyereknek csak egy sötétség volt: a temető felé. Ott sirdogáltak órák hosszú és hivatás vissza az életbe az örök sirban pihenőt. A férjet is lesújtotta a nagy katasztrófa, de lassan-lassan megenyhült, vigaszt talált szép gyermekeiben s minél többet idézett gyermekei között — s most ott töltötte minden szabad óráját, annál inkább megérlelődött benne az a gondolat, hogy ezeknek még anyára van szükségük.

Hanem maguk a gyermekek csak édesanyjuk hiányát érezték, csak ő utána keseregtek szüntelenül. A gyermeki szeretet kifogyhatatlan rajongással csüggött az édesanya emlékére is. És az öt gyermek, kik közül Béla már a gimnázium felsőbb osztályát végezte, Rózsika pedig már a háztartást vezette, szorult szívvel vette észre, hogy atyjukhoz öregebb urak és asszonyok járnak: a még mindig életerős embernek új feleséget ajánlani. És egyszer a kisebbik leány: Szidike azt mondta atyjának, hogy jöjjön ki vele a temetőbe. Az apa beleegyezett s Szidike anyja sírjához vezetette atyuskáját, hogy azután így szóljon hozzá:

— Papa, azt mondják, hogy meg akarsz házasodni.

A papa nem felelt. A kis leány pedig felzokogott:

— Tehát igaz.

S zokogott hosszan, alig tudta atyja lecsillapítani. Végre azután így szólt a leány atyjához:

— Ha már meg kell történnie, esküdjél meg, hogy csak Lóri német hozod a házhoz.

— Ha ő eljönne hozzám! felelt az apa.
Az nap az érettségi előtt álló fiú is beszélt az atyjával:

— Papa, házasodni készülsz?

— Ugy van fiam, fiatalnak érzem még magam, feleséget akarok magamnak, a leányoknak s a kis Tibornak pedig anyát.

Mi meg nem engedjük, hogy asszonyt hozzál a házhoz.

— De fiam, szólt erélyesen a különben gyengéd apa, én azt nem fogom tőletek kérdezni. Nem voltam én mindig jó hozzátok, nem teljesítettem-e minden kívánságotokat? feltételezhetitek rólam, hogy én rosszat akarok veletek?

— De az istenért — egy mostoha . . .

— Ne aggódjál fiam, jól fogok választani. A fiú szemeibe könyvek jöttek s azután csendesen mondá:

— Ha már minden áron meg kell történnie, hát Lorit hozd a házba.

Az atya ugyanazt a feleletet adta, mint a kis leánynak:

— Ha ő eljönne hozzám!

kedveért igazán tart annak nyelvén tudó levelezőt, mert a román kereskedő nem olyan buta mint a magyar, hogy annak a nyelvéhez kényszerítse magát, akinek sok milliókat ad évente, de akinek a nyelvét nem érti. Szerk.)

Régibb és mostani kereskedelmi viszonyainkat tekintve, nem csodálkozhatunk végre azon, hogy kereskedelmünk még nem annyira magyar, mint azt a magyar nemzet ezredéves, fényes, dicsőségteljes múltja követelné, mert hisz csak alig néhány éve, hogy a kereskedelem kezd magyarosodni, de az a mozgalom, a mely ebben az irányban folyamatban van, nem megfelelő, — szélesebb alapokra kell azt fektetni s természetesen itt is a magyar kormányra kell előljárni s ha érvényesíteni fogja a helység nevek magyarosítása érdekében hozott, de keresztül nem vitt törvényt, — már tesz valamit a hazai kereskedelem magyarosításának emelésén.

Mindezekon felül, a laghathatósabb magyarosítási eszköz a társadalom kezében van, a vevőközönség szorítsa a kereskedőket a magyarosodásra, ne fogadjon el senki német nyelvű számlát, elintézetlenül küldjön vissza német levelet, hogy azt magyarul írják meg, német címzésű levelet egyáltalán ne fogadjon el, stb. stb. — ha ilyen mozgalommal látják majd magukat a kereskedők, akár budapestiek, akár vidékiek, szemben — bizonyára magyarul fognak írni, amiből aztán lassankint az egész kereskedelem magyarosodása fog kifejlődni.

Magyarország a magyaroké!

G. E.

Az adóalap.

Mai közgazdasági viszonyaink közt egyik legnyomasztóbb kötelezettsége kereskedőnek, iparosnak és gazdasznak egyaránt az adófizetés. Jobb viszonyok közt, előbbi időkben, jóformán meg se éreztük e kötelezettség nehézségeit, ma azonban nagy teherként súlyosodik reánk.

Nincs mit tagadni, hogy az állam

És eljött. Belátta a szép, alig harmincz éves de azért, üde, bájos leány, hogy engednie kell: nem szereti ezt az embert, elhalt nővére férjét, de tekintettel kell lennie nővére árváira — feleségül ment sógorához.

Igy került Lóri néni a házba. Amde újjongás nem fogadta. A gyermekek most mégis megdöbentek. Hát eljön csakugyan Lóri néni, hogy betöltse a szeretett anya helyét! A gyermekek végtelen testvéri szeretetben éltek, meghaltak volna egymásért és közösen atyjukért, de a Lóri néni iránti szeretet egyszerre kihült, mikor ő atyjuk felesége lett. És csak annak is tekintették. Nem esőköltak neki kezét s nem engedték magukat összeszókolni, mint azelőtt s ezután is csak Lóri néninek, az idősebbek pedig csak Lórinak hívták. És mikor az apa hazajött, esőkökkel fogadták, de ha azután az apa rátért nevére, a gyermekek egyszerre hidegek, zárkóztak lettek s így szóltak:

— A néni kün van a konyhában, vagy Lóri még nem jött meg a városból.

Az atyának ez nagyon fáj; de tudta, hogy gyenge őt gyermekével szemben, kik őt végtelenül imádják. Nem akart nekik fájdalmat okozni, hagyta tehát, hogy Lórinak okozzanak fájdalmat, hallgatott.

Épp oly hidegen fogadták az új kis testvér

fokozott igényeivel szemben a polgárok adófizetési képessége egyre csökken, mégis folyton emelkedik az adó. Sok esetben teljesen indokolt az adók emelése, ám ez nem változtat az adófizető helyzetén, aki egyre öregbülő anyagi gondok közepette mindinkább nehezebben felel meg adófizetési kötelezettségének. Panaszkodnak sokan, hogy adófizetési rendszerünk elavult, nem felel meg a mai viszonyoknak s reformok életbeléptetése rendkívül sürgős. Bizonyos, hogy szegényebb sorsuak aránytalanul erősebben sújtanak mai adórendszerünk által, mint a gazdagok. De nemcsak ily tekintetben sérelmes mai adórendszerünk, hanem hibás a kereskedelmünk és iparunk tekintetében is. Senyvedő iparunk és kereskedelmünk az állam leghathatósabb támogatására volnának utalva, ehelyett azonban — néhány állami szubvenczió kivételével — mindnagyobb igényt támaszt iparunkkal és kereskedelmünkkel szemben.

Sokszor igazán bámulatraméltó adóügyi közegeink ügyessége és leleményessége. Tájékozódottság tekintetében pedig éppen séggel fölülmulhatatlanok. Nincs példánl szállító, ki olyan pontosan tudná, mennyit és mily áron szállít évenként hatóságoknak, mint tudja ezt az adófelügyelőség, melynek területén tartózkodik. Így aztán az adófelügyelőségnek könnyen kínálkoznak adatok, melyek alapján a szállítót megadóztathatja. Megdönthetetlen számadatok állanak rendelkezésére s ezek révén — nézete szerint — legigazságosabban vetheti ki az adót, nem számítva arra, hogy bizony a legtöbb esetben hiba van a kréta körül. Mert az igazságos adó kivétel alapját helyesen nem az képezheti, ki mennyit szállít — akár hatóságoknak, akár egyeseknek — hanem, hogy mennyit nyer, esetleg nem veszít e szállításoknál. Sohse higgyük, hogy csak az adófizető üres kifogása, ha azt állítja, hogy hatósági szállításoknál gyakori a veszteség. Akárhányszor bekövetkezhetik ez az eset. Eltekintve attól, hogy a szállító könnyen tévedhet számításában, nem tartozik a ritkaságok közé, hogy csak azért

megszületését s atyjuk kis fiacskáját nem tekintették az ő testvérüknek, öten maradtak továbbra is.

Csak a hároméves, arany haju, mesés szép Tiborka változott meg, ez odasimult a szép mostohához, titkon Lóri mamának szőlította, mikor testvérei nem hallották s mostohája könyvtől ázott orezáit odadörzsölte a fiúcska selymes arcához és össze-vissza esőkölte Tiborkát, majd így szólt hozzá:

— Ugy-e te szeretni fogod a kis babát?

Az újszülött fiú, a piczi Oszkár pedig gondtalanul fekiadt lefüggönyözött bölesőjében.

Igy telt el két esztendő: az új mama csak Lóri néni maradt s esküdt ellenségüknek tekintették a gyerekek. Hja, anyjuk helyét akarta pótolni. Egyszer aztán szomorú esemény sulya nehezedett a családra.

Súlyosan megbetegedett az ötéves Tiborka. És az orvosok egymásnak adták a kilineset. Nem használt semmi. A gyermek szenvedései nagyobbodtak s hátralevő napjai fogytak. Csakis Lóri néni tűrte meg maga körül; és Lóri néni hat héten át nem távozott a betegágytól. Átölelte a beteg gyermek derekát s úgy igazította meg vánkosait Minden ételt meg kellett előbb izlelnie, hogy a beteg magához vegyen valamit, még az orvosságokból is előbb neki kellett innia.

kinál ajánlatában sokszor nevésegesen alacsony árakat, hogy a szállítást biztosan elnyerje s az ebből származó erkölcsi hasznot élvezhesse, vagyis, hogy vesztesége árán reklámot csináljon magának. Ezért hoz nagy áldozatokat, nem számítva arra, hogy mindjárt nyomában jár az adóügyi hatóság, mely a szállításból reá háruuló anyagi kárt még külön megadóztatja.

Annyi bajjal, annyi gonddal kell megküzdeni az iparosnak és kereskedőnek, hogy az egyre rosszabbodó viszonyokkal szembeszállhasson, annyifelé kell figyelmét kiterjesztenie, hogy megragad minden alkalmat, mely azzal kecsegteti, hogy sokszor kétségbeejtő helyzetén segíthet. Nehéz szível vállalja el a hatóságoknak való szállítást, remélve hogy ezáltal hirnevét és megcsappant forgalmát emelheti, de a forgalom marad a legjobb esetben éppen olyan csekély, mint a legrosszabb időkben, ám megjó helyette — az adóemelés.

Nem lehet ez így jól. Nem lehet helyes, hogy a hatóságoknak szállító iparosokat és kereskedőket, kik szállítási szerződéseiket amugy is nagyértékű bélyegekké kötelesek ellátni s így már egyszer megadóztattak, az adó kivételénél egész üzletük után fokozott mértékben újból megadóztassanak. Nem helyes, hogy a hatóságoknak szállító iparosok és kereskedők súlyosabban adóztatnak meg, mint azok, kik csak magánosoknak szállítják áruikat. Azért, mert amazok szállításait, melyeknél nem nyerhetnek annyit, mint a magánosoknak való szállításoknál, könnyen lehet értékre — de nem nyereségre — nézve ellenőrizni nem szabad reájuk aránytalanul nagyobb adóterheket róni, mint másokra.

Appellálunk adóügyi közegeink méltányosságára, hogy alaposabban vizsgálják meg az egyesek adófizetési képességét s inkább olyan egyénektől és társaságoktól szedjenek nagyobb adót, hol nagyobb a nyereség s könnyebb a megélhetés, mint olyanoktól, kiknek szállításait könnyen lehet ugyan ellenőrizni, de nem tudhatni boldogulnak-e vagy sem?

Egyszer azután besuhant a halál angyala, hogy fölroptatja az istenhez az ártatlan gyermeknek a lelkét. És a gyermek érezte, hogy ő most örökre elköltözik. Testvérei ott siratták körülötte s ő most nem félt, bátran mondta Lóri néninek:

— Milyen jó is vagy te, Lóri mama!

A testvérek egy percze összenéztek, tovább sirattak. Tibor pedig folytatá:

— Én elmegyek, de azért ne sirjatok, hisz itt marad Lóri mama, helyettem pedig adta az Isten a kis Oszkát!

És a kis gyermek csakugyan elment. Egy napsugár villant keresztül a szobán, talán azon a napsugáron keresztül ment fel a menyországba. Utolsó szavai újra csak ezek voltak:

— Milyen jó is vagy te, Lóri mama!

És elszállt a lelke. Lóri mamát pedig ájultan emelték fel a halottas-ágyacska mellől . . .

Eltemették Tiborkát, végtelen volt a gyász, a fájdalom, a keserv, a szívek összeszorultak, de megnyitak e mostoha előtt — s Lóri néniből Lóri mama lett . . .

sz—i.

HIREK.

— **A Zollner ügyhöz.** A jánosházai rém firma: Csalyner, Piócza és Berele Hay által e lapok szerkesztője ellen indított sajtóperben a győri kir. ítélőtábla végzése szerint a győri kir. törvényszék esküdt bírósága fog ítélni. A kir. tábla erre vonatkozó végzését legközebb egész terjedelmében közölni fogjuk.

— **Uj tb. főjegyző.** Reiszig Ede főispán dr. Mesterházy Gedeon volt sárvári szolgabíró vármezei tiszteletbeli főjegyzővé nevezte ki s szolgálattételre a vármegye alispáni hivatalához osztotta be. Mesterházy a jövő hónap elsején foglalja el új állását.

— **Népünnepély.** A kisczelli ipartestület által a múlt vasárnapra hirdetett — de a rossz idő miatt elmaradt — boldogult Hollósy Jusztinián apát emlékére rendezendő népünnepély ma lesz megtartva.

— **Gyászrovat.** Az alábbi gyászjelentést vetjük: A pannonhalmi Szent-Benedek-rend dömlői apátságának kisczelli székháza szomorodott szívvel jelenti szeretett rendtársának Serédi Márczell szentbenedekrendi áldozópap s nyugalmazott főgymn. tanárnak, hosszas és fájdalmas szenvedés és a szentségeknek gyakori felvétele után 1902. július 22-én délután 1 órakor, kora 35-ik, szerzetes élete 16-ik, áldozópapságának 10-ik évében történt gyászos kimúltát. A boldogultnak hült tetemeit folyó hó 24-én délután 3 órakor fogjuk a kisczelli temetőbe örök nyugalomra kísérni. Az engesztelő szent miseáldozatot pedig ugyanazon nap d. e. 9 órakor fogjuk bemutatni az apátsági templomban. Kis-Czell, 1902. július 22. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Serédi Márczell életrajza.

Egy ifju lelket kísértünk esőtörtőkön örök nyugalomra, Serédi Márczell, szentbenedekrendi áldozópapot s nyugalmazott főgymnasiumi tanárt. Viruló erőben volt s mégis annyit szenvedett, különösen az utolsó négy év alatt. Ez alábbiban olvasható rövid életrajza. Pozsonymegyei Deáki községben született 1867. febr. 28-án, szegény mesterember szülőktől; jó lelkű plebánosa, Gulyás Elek, korán felismerte már az iskolás gyermekben a kiváló tehetséget s azért a pozsonyi kir. kat főgymnasiumba adta a szülők beleegyezésével. Itt csakhamar kiérdemelte a boldogult az ő tanárainak s iskolatársainak becsülését és szeretetét; mindig az első tanulók közé tartozott. A pozsonyi főgymn. hat osztályát elvégezve, a pannonhalmi Sz. Benedek-rendbe lépett 1886. aug. hó elsején. Pannonhalmi szerzetes életében az újonczév a vallásos és tudományos önművelés közepette telt el s itt is kitűnt szintén szorgalmas és jó tehetségű társai között. Az újonczév letelte után a gymnasiumi tanfolyam VII. és VIII. osztálya alatt fáradságot nem ismerve, haladt előre kitűzött pályáján; már ez időben kezdett foglalkozni különös szeretettel a fizikai tudományokkal, amelyeket élete végeig mindig kedvelt és ápolt; ezen időben, nyolczadik osztályos korában majdnem elragadta őt körülből a kegyetlen halál: súlyos betegségbe hanyphusba esett, de Isten segítsége, édesanyjának odaadó, fáradhatatlan ápolása s a kezelőorvosnak lelkiismeretes buzgalma megmentette őt a haláltól: szerencsésen felgyógyult s még az évben a gymnasiumi érettségi vizsgálatot jó sikerrel kiállotta. Következett a papi felszenteléshez készülődés ideje: 4 év; e 4 év leforgása alatt készült kettős pályájára: fáradhatatlan buzgósággal tanulta a vallási tudományokat s ezek mellett különösen a természettudományokat kedvelte. E négy évből 2 évet a budapesti tudomány-egyetemen töltött; ugyanis jó magaviselete, szorgalma, buzgósága a rend előjáróit arra bírta, hogy őt a budapesti tudomány-egyetemre küldötték bővebb kiképzés végett.

A papi és tanári pályára készülődés ideje letelvé, 1893. július 6-án részesült a papi felszentelés kegyelmében s a szerető rendfőnök a

pannonhalmi székesegyház hitszónokává nevezte ki; 2 évig működött ezen állásban mindenkinek meglegedésére; ezen időben szerezte meg középiskolai tanári oklevelét is. Innen a győri kath. főgymnasiumba került 2 évre tanárnak; mint rendtárs és tanár is kiváló fiu volt; a rendtársak becsülték benne a csendes, szorgalmas, senkit meg nem bántó, jó rendtársat és a tanítványok is szeretettel csüggték rajta. Jó és leereszkedő bánásmódja miatt. Innen Győről a magyar katolikus világ fővárosába, Esztergomba került a rendfőnöknek kegyes intézkedéséből; itt tartózkodott mint tanár 2 évig; itt is megnyerte a boldogult az ő rendtársainak s tanítványainak és az esztergomi társadalomnak becsülését és szeretetét. Itt érlelődött meg benne tudományos munkálkodásának gyümölesként egy tervezet a távolságok gyors mérésére és a magas kormánytól 1899-ben október 30-án szabadalmi okiratot is nyert „Készülék távolságok gyors mérése” cz. találmányára. Ugyancsak itt Esztergomban kezdődik fájdalmas betegségének csirája is, amely megakadályozta őt találmányának tökéletesítésében és gyakorlati érvényesítésében. Panasz nem hangzott ajkain, de látszott, hogy valami baja van. Esztergomi tartózkodásának harmadik évében már nagyon gyötörték a belső, testi fájdalmak s a kezelőorvosok tanácsára a rend főnöke fölmentette őt a tanári állástól és ideiglenes nyugalomba — két évvel ezelőtt — városunkba, Kis-Czellebe helyezte. Városunkban kevesen ismerték, még kevesebben látták, mert a járás, az ülés, a sétálás, a fekvés egyaránt nagy fájdalmakat okozott szegénynek: csak élt, türt, szenvedett, de súlyosabb panaszos hangok nélkül. Nem használt a kezelőorvos buzgósága, nem segíthetett az édesanyjának hónapokon át éjjelnappali buzgó ápolása, csak fogyott-fogyott, míg végre a jó Isten megkönyörült szenvedéseim s e héten kedden délután 1 órakor magához szőlította nemes lelkét.

Nyugodjál, nemes lélek, jó rendtárs, békében!

Gráczér Pius.

— **Utczáinkról.** A községi előjáróság szives figyelmébe ajánljuk utczáinkat. A nyári esőzések is maradandó nyomokat hagynak az utcákon napokra terjedő, mi lesz akkor az ősszel? A Gyarmati-téren és a Dömlői utcában a „Korona” szálloda előtt valóságos sártócsa van, mert a víz nem tud lefolyni. Egy kis jó akaratallal pedig igen könnyen lehetne segíteni a bajon. És hogy kell is, az bizonyos.

— **A megáradt Rába.** A folytonos esőzések folytán a Rába folyó is megáradt. A víz oly magasságot ért el, hogy Csonkánál kedden átszakította a töltést is. A védelmi munkálatokra az előkészületeket megtették, számos mérnök van kint Győről és a folyam mentén intézkednek.

— **Tűzoltók ünnepélye.** A jánosházai önk. tűzoltó-egyletnek 1902. évi augusztus hó 10-én a vármegyei tűzoltó-szövetség közgyűlésével együttesen tartandó 25. évi fenállási és zászlószentelési ünnepélyére. Az ünnepély sorrendje: 1. Aug. 10-én reggeli 5 órakor ébresztő. 2. Aug. 10-én 8 órakor felvonulás a nagy templomban tartandó Isten-tiszteletre, mely alkalommal az egyet zászlója is felszenteltetik. 3. Gróf Erdődy Sándorné Öméltósága zászlóánya s az összes koszos leányok felvezetése a templom előtti téren emelendő sátorhoz és ugyan csak itt tartatik meg a szent beszéd is, melyet szeg-beverés s a helybeli egyet által a zászlónak birtokba vétele fog követni. 4. Délután 3 órakor a helybeli egyet gyakorlatának bemutatása. 5. Délután 4¹/₂ órakor kivonulás az alsó erdőben tartandó népmulatságra, melynek minden irányban való érdekessé és változatosá tételéről gondoskodva cend. Ide a belépti díj személyenként 1 korona családnak 3 korona. — Tűzoltók nem fizetnek. Tisztelettel a pa.ancsnokság.

— **Berecz József uram keserve.** A borgátai világrend megváltónak, Berecz József uramnak ismét megszólalt fájo szive a mostani világrend ellen. Nem kevesebb, mint nyolcz sűrűn teli írott oldalon mondja el keservét és ajánl új módot a világ kormányzására. Izletetől alább közlünk egy kis részt memorandumából, mely így kezdődik:

Az Urnak Szent Nevében. Magyar Ország. Vas Megye. Borgáta, 1901. Évi június Holnap 6-dikán. Tiszta Lélek szerinti. El Intézősem alapján. Telljes üdvözléssel Most és Mindenkor.

Minden. Tekintettes szerkesztőségek. Máll

alázattal Kérem. Mindenn Hir lapban. Pontoss. Ki Hirdetését. Telljes üdvözléssel!

Az Urnak. Szent Nevében; Tisztelt Hallgatóság: Szivem Mélléből Méll alázattal. Szivem zsengejít. Ki deríteni ohajom. az őszszes. Becses Nemzetnek. Egy Hangulag az Seregek Urának Istenének Szent Nevében. Most Es Mindenkor. Ugy Mind: az Én szeretett. Kedvess. Menyuei. Kegyess. szent. Atyámnak: Kegyess. szent Nevében: Szeretett. Igazi: Aildott jó Lelkü, Kedvess Hü. Testtyeirim az Urban: Az Nagy Világ Hirü Annglia. És az Igazi, jó Isten Felő. Lenk Parányi Kis Bur Nemzet. Haboru le csillapításaróll. Telljess. Üdvözléssel. Most és Mindenkor. Az Seregek Urának Istenének Szent Nevében; Méll alázattal. Meg Hajtot. Térdel állok. Kegyess Atyai Irigalmassaga. Eleben: Ó Fellséges, az Nagy Világ Hirü Annglia. Királságának: És méll alázattal Kérem: Es Esedezem. Kegyess Partt Fogasában. Méll alázattal. ohajom. részesíteni. Méllózztassék. Kegyesskedjen Meg Haligatni: Most és Mindenkor. Az seregek Urának Istenének. szent Nevében. Méll Szerintt is! Én Berecz János Vas Megyei. Borgátai lakos: Tiszta. Nyillt szívü: Magyar. Telljes. ön Érzzelmes: És Nemess. Lelkü: Kis Honn Pollgára: Ismételtten is. Méll alázattal Kérem; az Seregek Urának. Istenének Szent Nevében Ó Fellséges az Nagy Világ Hirü. Annglia Királságát: azonn: Nemes: És ön Érzzelmess. jó Lelküségre. Kegyess. És Igazi jó Isten Felőségre ohajom. Fell Ebreszteni. Most És Mindennkor. Kegyelme Királságát.

Es ily tónusban folytatja, Berecz uram elmékedését két árkus papirosnak mind a nyolcz oldalát sűrűn tele írva. Nem merünk többet le nyomtatni belőle, mert attól tartunk, hogy valamennyi olvasóink haragját zudítjuk reánk Berecz uram miatt. Izletetől azt hisszük elég ennyi is belőle.

Eladó gőzgép. Egy nyolcz ló-erejű Clayton és Shuttleworth gyártmányu használt gőzcséplőgarnitúra felszereléssel együtt 1200 koronáért azonnali készpénzfizetés mellett eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Szerkesztői üzenetek.

H. A. Jánosháza. Hogy kívánságának némileg eleget tegyünk és fájo szivére „gyógyító balsamot” nyujtsunk, ime alább közöljük versét szerelméhez, teljesen díjmentesen, ama kijelentéssel, hogy tárcza rovatunkban még jó pénzért sem közöljük A mindenható Isten gyógyítsa meg az Ön fájo szivét és adjon önnek erőt, egészséget, az élet nehéz terheinek elviseléséhez. Legyen meg tehát öröme, ime ime a verse nyomtatásban:

Szerelmemhez.

Miért is vagyok én oly szegény,
Oly elhagyott s árva.
Miért is nem lehetek én
Annak a szép leánynak a párja?!

Oh! Égre kérék éltém gyöngye!
Tekints mélyen a fájo szivbe,
Ismerd benne csak e pár szót:
Légy tehát egy mással boldog.

S majd ha egykor elhervadok, —
S ti lesztok oh! — boldogok;
Jusson eszedbe, ugy néha-néha
Ez a szegény is szeretett valaha.

H. A.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuviz

MINT NYALKA OLDÓ SZER

ugy magában, mint meleg tejjel vegyítve
Köhögésnél, rekedtségnél, tudóhurut-

nál stb.

legjobb gyógyszerrel ajánlatik.

Nehezen emésztő, gyomórhurutnál kitünő hatása van!

Főraktár:

13—20

GAYER GYULA czégnél.

MEGVAN!

ezzel kezdte sok sok beteg, a ki a **Vértesséle Sósorszeszt** (Ferencz-pálinkát) száz meg százféle nyavalya ellen használta és használat által megszabadult a bajától. Annyi köszönő levelet hozott és hoz még minden nap a posta. — urtól paraszttól — hazánk minden részéből úgy mint a külföld legtávolibb országaiból — hogy egy könyvesház tele lenne vele, ha mind lenyomtatnánk, de csak az utóljából szedtünk elő egy párt abba a kis füzetbe, a melyet mindenkinek, a ki azt kéri, a postán ingyen küldünk be.

A Vértesséle Sósorszesz, különleges készítési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használható mint fájdalomcsillapító **bedörzsölés**, illetőleg **borogatás**: **köszvény, csusz, meghülés, nyilamlás, szurás, szaggatás ellen, fejfájás, bűnulás, ficzomodás, gyufadás, daganatok, mell- és torokbántalmak ellen.** — **Levelhordó, katona, kerékpáros, vadász** meg minden járó-kelő ember elfáradt lábaiba új erőt önt. — Mint kitűnő kellemes piperecsikk a legjobb szolgálatot teszi a **fejbőr** erősítésére, elpusztítja a hajhullást okozó korpát; jó a **száj** ápolására, mert ha 5—10 cseppet teszünk egy pohár vízbe, kellemes, fölfrissítő, a szájat fogat tisztító szájvizünk van.

Belsőleg a Vértesséle Sósorszesz nagyon használ **gyomorgörcs, hasmenés, rosullét, fejfájás** ellen, mint kellemes **üdítő ital** stb. Különösen Isten áldása arra felé, a hol nincsen jó ivóvíz, mint p. o. az alföldön, — mert ha pár cseppet a vízbe öntünk, megöli a sok káros bacillusokat és ezáltal az élvezhetlen, egészség-telen vizet ártalmatlanná és ihatóvá teszi.

Általában véve a Vértesséle Sósorszesz majdnem minden bajnál használható első segítővéül. Belsőleg egynéhány csepp veendő czukorra vagy vízre, külsőleg pedig egyszerűen bedörzsöljük, hogy a bal cimuljék.

Nem esoda tehát, hogy az a ki czen **legkitűnőbb, legmegbízhatóbb és mindenre jó** házi szert csak egyszer is használta, teljes meggyőződéssel vallja:

Vértesséle Sósorszesz kell nekem és semmi más!

Mi a különbség a valódi Vértesséle Sósorszesz — a mely 30 filléres, 1 és 2 koronát üvegekben kapható — és a hatástalan utánzatok közt?

Védjegy.

Megismerjük a következőkről:

A 30 filléres üveg hosszukás, nyégyszögletes és 10 darab van a skatulyában; az 1 és 2 koronás üvegek hosszukásak, laposak és az egyik keskeny oldalán „Vértesséle”, a másikon „Lugos” be van égetve és minden üvegnek külön skatulyája van. Azonkívül az 1 és 2 koronás üvegek skatulyája mind a két végén olyan jeggyel van lezárva, a melynek közepén a „Vértesséle” név látható.

Mind a három üvegnek a **cimkőjén** (czéduláján) az ide baloldalra nyomott **kiabáló parasztember** van, védjeggyel. Ugyanaz a védjegy van a **leírásán** és a **skatulyáján** mind a két oldalán.

Az üveg dugóján valamint **önkupján** (ezüstjén) „Vértesséle Lugos” szavak vannak beégetve, bepréselve.

Kicsibe kimerve a Vértesséle Sósorszeszt **sehol** sem lehet kapni, hanem csak 30 filléres, 1 és két koronás eredeti üvegekben.

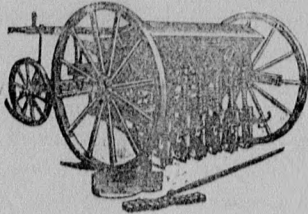
A Vértesséle Sósorszesz egyike azon ritka magyar különlegességeknék, a melyet nemcsak itthon, hanem külföldön is mindenütt keresnek, megbecsülnék és nem régebben nézint **Ostende-, Róma-,**

Páris- és London-ból az ottani kiállítás **első díjakkal**: diszoklevéllel diszkereszttel és aranyéremmel lett kitüntetve. 1 egyszerű üveg Vértesséle Sósorszesz, kimerítő használati utasítással együtt, 1 kor.; 1 dupla üveg, 2^{1/2}-szer annyi tartalommal mint egy egyszerű, 2 kor.; 1 próbaüvegecske 30 fill. Kapható: Gyógyszertárakban, drogueriakban és fűszerkereskedésekben, Kis-Czellben, Nagy Gyula ur fűszerkereskedésében, egyáltalán ott, hol plakát a fenti védjeggyel látható, valamint közvetlen: **Vértesséle és Társa Lugoson.**

10—10 kozmetikai és vegyészeti gyárakban.

ROSENTHAL LIPÓT

mezőgazdasági és varrógép raktára, saját lakatos és gépjavitó műhelye
Kis-Czell, (Szent-Háromság-tér.)

Ajánlja dusan felszerelt mezőgazdasági és varrógép raktárát. Raktáron esakis kitűnő minőségű gyártmányokat tart. Elad: kedvező fizetési feltételek mellett, jutányos, mérsékelt, versenyképes áron.

Saját lakatos és gépjavitó műhelyében elfogad bármiféle gépek javítását és azt teljes kezesség mellett végezteti.

Vizmentes ponyvák és

4—26

gépszijak nagy raktára.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

Zichy Mihály Album.

A PESTI NAPLÓ, amely eddigelé Madách *Ember tragédiáját*, Arany *balladáit* Zichy Mihály képeivel, Katona József *Bánk bánját*, Kisfaludy Sándor *Himfy szerelmét*, remek albumba foglalva és legutoljára a *Költők Albumát* adta olvasóinak karácsonyi ajándékkul, az idén az eddiginél is nagyobb szabású, diszben, tartalomban nemcsak az eddigi ajándékokat fölülmuló, de könyvpiacozon is ritkaság számba menő diszművet, a

○ ○ Zichy Mihály Albumot szánta olvasóinak karácsonyi ajándékkul. ○ ○

Zichy Mihály képeinek

válogatott, impozáns albumba foglalt gyűjteményét a *Költők Albumánál* nagyobb és diszesebb alakban. Zichy Mihály világhírű művészi termelésének legjavát, *legszebb festményeit és rajzait* foglalja magában ez a diszmű *negyven műlapon*, amelyek mindegyikéhez legkiválóbb esztétikusainak és műbírálóink irnak szövegmagyarázatot. A valóban remek kiviteli műlapoknak egy része **gyönyörű színnyomásu** lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyarszműben.

A negyven pompás műlapot, a kíséző szöveget és Zichy Mihály *egyéniségének és változatos életpályájának regényes rajzát*, valamint Zichy rajza után készült **gazdag bekötési tábla** foglalja gyönyörű diszben kötetbe.

A PESTI NAPLÓ e nagyszabású diszművét az Athenaeum állítja ki. A *Zichy Mihály Albumot*, amelynek ára az Athenaeum eredeti kiadásában 90 korona a „Pesti Napló” új kvart kiadásában karácsonyi ajándékkul megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél negyedév, vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a „Pesti Naplóra”.

544—1902. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A somlyóvásárhelyi vallás alap tulajdonát képező Mihályháza község határában fekvő Tima pusztai gazd. épületek helyreállítási munkálatai 3747 kor. 97 fillért engedélyeztetvén, ezen munkálatok biztosítása iránt *folyó évi július hó 31-én* d. e. 10 óra-kor a somlyóvásárhelyi gazd. felügyelő ségnél zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Miről versenyezni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az 1 koronás bélyeggel és 375 kor. bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikban, melyek az árlejtés megkezdése előtt alulírt felügyelőségnél adandók be, az elengedett % szám és betűvel világosan kiírandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azokat elfogadja. Utó távirati vagy a feltételektől eltérő és későn érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árlejtési feltételek és a költségvetés alulírott felügyelőségnél megtekintethetők.

Somlyóvásárhely, 1902. július 15.

2—2

Kir. Közalap gazd.
Felügyelőség.

Kert megnyitás.

Van szerencsém szives tudomásul adni, hogy nyári mulató kertemet, melyet eddig a rossz időjárás miatt a szokásos módon nem tudtam megnyitani, folyó évi **augusztus hó 3-án** a kis-czelli „Férfi Dalkör” közre működésével, tekeversennyel és **este göröglüzfény** világítással egybekapcsolva ünnepélyesen **megnyitom**.

A megnyitáson **Sárközi** zenekara fogja a n. é. közönséget mulattatni.

Számos látogatást kér

tisztelettel:

Mészáros János,

„Korona” szállodás.

1—2